

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» (код ЄДРПОУ: 37479073; юридична та поштова адреси: 18030, Україна, Черкаська обл., місто Черкаси, вулиця Татинецька, 11.) Контактний номер телефону: +380 (98) 453-44-07; електронна пошта: torivika77@gmail.com.

Місцезнаходження майданчика ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС»: 18030, Україна, Черкаська обл., місто Черкаси, вулиця Татинецька, 11.

Мета отримання дозволу на викиди: отримання дозволу на викиди для існуючого об'єкту.

Виробнича діяльність, яку здійснює ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» не підпадає під дію ЗУ не підпадає під дію ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» (пункт 8 частини 3 статті 3), раніше було отримано дозвіл на викиди забруднюючих речовин.

Основний вид діяльності підприємства згідно КВЕД – Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості.

Основними джерелами виділення забруднюючих речовин ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» є: сепаратор, певмостоли, машини ситовійні, пневмотранспорт, завальна яма, норія, бункер відходів, дозатори, шнеки, апарат звпрювальний, апарат газорізальний, верстат зточувальний, свердлувальний, відрізний, болгарка, фарбувальна дільниця, сито, змішувач, стіл фасування, бункер, транспортери закритий, екструдер, бункер проміжної сировини, електропіч. В результаті виробничої діяльності в атмосферне повітря виділяються забруднюючі речовини(т/рік): залізо та його сполуки – 0,00494, манган та його сполуки – 0,0002, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 44,7021, оксиди азоту-0,0024, оксид вуглецю-0,003, уайт-спірит – 0,045, ксилол – 0,065.

Підприємство відноситься до другої групи об'єктів за складом документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, в залежності від ступеня впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря.

Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №448 від 27.06.2023р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розробляються.

У переліку заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин при експлуатації ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» будуть передбачені: Заходи щодо запобігання перевищення встановлених нормативів ГДВ у процесі виробництва; Заходи щодо остаточного припинення діяльності, пов'язаної з викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, та приведення місця діяльності у задовільний стан; Заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» не створюють перевищення рівня впливу на атмосферне повітря на межі санітарно-захисної зони та відповідають вимогам Наказу № 309 від 27.06.2006р. та Наказу №177 від 10.05.2002р.

Зауваження громадських організацій та окремих громадян приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації до Черкаської обласної військової адміністрації/Черкаської обласної адміністрації за адресою: 18001, Черкаська обл., м. Черкаси, бульв. Шевченка, буд. 185, тел. (0472) 37-22-49, 37-29-15, 36-11-13 srzg@ck.gov.ua.

Черкаський КРАЙ

 Серeda
 31 липня 2024 року
 №31 (20535)

Перша обласна громадсько-політична газета

www.kray.net.ua

Ціна договiрна

«ДОБРОЗЕМ»:
 як вибрати
 земельний пай

стор. 3

Минулими вихідними Черкащина стала осередком ветеранського спорту. Змагання «Звитяга Нескорених» об'єднали понад сотню учасників із усієї України. Ветерани та ветеранки, військово-службовці демонстрували силу, витривалість та міць у жимі лежачи, ривку гирі, веслуванні на тренажері, велоспорті. Головний суддя — чемпіон світу зі стронгмену Василь Вірастюк.

У пору благодатного та запашного літа святкує свій черговий день народження люблячий чоловік, прекрасний батько й дідусь, глава великого дружнього сімейства —

Петро Григорович ДУШЕЙКО

з Васютинців.

З нагоди цього світлого свята щиро бажаємо тобі, наш рідний, міцного здоров'я, оптимістичного настрою, здійснення життєвих планів і мрій. Завжди залишайся сильним чоловіком із великим серцем, відкритою душею та щирістю у вчинках, якого ми знаємо й любимо. Зичимо тобі вдалих мирних днів, величезної сили духу, приємних подій і невичерпного оптимізму, творчого натхнення та Божого благословення в усіх починаннях. Нехай усе, що здавалося нездійсненним, обов'язково здійсниться. Хай кожен день дарує приємні зустрічі, гарні новини, щирі усмішки, теплі розмови. Віри, надії, щасливої долі тобі, шани, поваги, благополуччя, швидшої Перемоги, спокою в серці та Україні!

З любов'ю, родина ДУШЕЙКІВ:
 дружина Анастасія Олексіївна, сини Андрій Петрович,
 Олексій Петрович та Григорій Петрович зі своїми сім'ями

Спорт для ветеранів — ПЕРЕМОГА НАД СОБОЮ

Сильні в бою, в житті, у спорті, — зауважив начальник Черкаської ОВА Ігор Табурець.

— Ветеранський спорт — надважливий інструмент реабілітації наших військових і ветеранів. Адже це про відкриття нових можливостей у собі, про підтримку побратимів, але вже у спортзалі, про особистісні перемоги, руйнування бар'єрів у власній свідомості та в суспільстві. Ми на Черкащині робимо акцент на розвиток адаптивних видів спорту.

Організували змагання «Звитяга Нескорених» Федерація стронгмену України та благодійний фонд «МХП — Громаді» за підтримки Черкаської ОВА. Це вже другі такі змагання в Україні. Розпочали турнір для ветеранів та військових у Тернополі.

— Ветеранам буває важко «влитися» у суспільство, особливо, якщо вони на колісному кріслі або з протезами, бо хтось не так дивиться, реагує, інколи вийти на вулицю буває психологічно складно, не те, що взяти участь у змаганнях, — поділився думками почесний президент Федерації стронгмену України Василь

Вірастюк. — Тому важливо залучати наших хлопців якомога активніше. Бо спорт — це перемога над самим собою.

На Черкащині серед ветеранів і ветеранок культивують волейбол, футбол, теніс, стрільбу з лука, баскетбол на колісних кріслах, веслування на тренажері. Тренування відбуваються, серед іншого, на базі муніципального спортклубу «Дніпро» в обласному центрі.

Активний учасник спортивної ветеранської спільноти області Євген Дорошко каже, що на Черкащині є напрацювання та активний

«кістяк» спортсменів-ветеранів.

— Вже є досвід, маємо що розповісти та показати, — зауважив ветеран. — Адже спортсмени області — активні учасники українських і міжнародних ветеранських змагань.

На думку владців, таких спортивних осередків на Черкащині необхідно значно більше й не лише в Черкасах, а й у громадах. Адже ми всі маємо бути максимально готовими до повернення захисників і захисниць.

За матеріалом пресслужби Черкаської облдержадміністрації

Колектив Асоціації «Незалежне об'єднання сільськогосподарських підприємств Чорнобаївського району Черкаської області» сердечно вітає Почесного голову Асоціації, відомого аграрія, громадського діяча, благодійника, Заслуженого працівника сільського господарства України

Петра Григоровича ДУШЕЙКА з днем народження!

Шановний Петре Григоровичу! Кожна сторінка Вашого життєпису помережена добрими справами, адже Ви завжди прямуєте шляхом добра й правди. Мудрість і людяність у Вашому характері — це ті два крила, які дають сили для злету та прийняття виважених рішень на благо рідного краю. Вітаючи Вас, зичимо й надалі залишатися невичерпним джерелом великих починань та значних звершень у Вашій благородній діяльності. Нехай Ваші зусилля будуть щедро винагороджені щирою повагою та довірою жителів рідного краю. Міцного здоров'я, Божого благословення, миру Вам, Вашій родині та нашій Україні!

Трудовий колектив ТОВ «Редакція газети «Черкаський край» сердечно вітає щирого шанувальника нашого видання Петра Григоровича ДУШЕЙКА з днем народження!

Журналісти редакції найстаршого друкованого медіа Черкащини завше звертаються з пропозиціями дати інтерв'ю, коментарі чи поради до легенди й гордості нашого краю Петра Григоровича Душейка — народного депутата України II скликання в 1994-1998 роках, Почесного голови Асоціації «Незалежне об'єднання сільськогосподарських підприємств Чорнобаївського району Черкаської області», Заслуженого працівника сільського господарства України. Його позиція — завжди об'єктивна, професійна, ґрунтується на чималому досвіді й знанні ситуації в різних галузях суспільного життя, аграрного виробництва. У надзвичайно складний час війни Петро Душейко підтримує громади, активно допомагає фронту, землякам, які служать у ЗСУ, внутрішньо переміщеним особам. Багато років поспіль передплачує газету «Черкаський край» для трудівників села, даруючи їм приємність спілкування з пресою, а одночасно — підтримуючи зусилля творців видання на інформаційній передовій. У цьому — його активна громадянська позиція, патріотичний обов'язок усіма силами й можливостями спільно наближати Перемогу України.

Нехай кожен день додає Вам, шановний Петре Григоровичу, віри, життєвих сил, усіяких гараздів. Хай труднощі будуть переможені, а успіх супроводжує скрізь і в усьому! Многая літа!

Щиро Ваш — «Черкаський край»

Новини України

Українська фетхувальниця Ольга Харлан здобула бронзову медаль на Олімпіаді-2024 у Парижі. У матчі спортсменка здолала представницю Південної Кореї Чої Сібін. Це — перша медаль для України на Олімпійських іграх-2024.

До кінця 2024 року Міністерство оборони та Генштаб повинні розгорнути медичну інформаційну систему. Це необхідно для цифровізації процесів реабілітації поранених військовослужбовців і визволених із полону. Таку заяву зробив президент Володимир Зеленський на міжнародному конгресі з військової медицини та ментального здоров'я.

В Україні незабаром буде впроваджений новий вид оренди — соціальний. Це житло, розташоване в будинках, що належать місцевим громадам, буде доступне за значно нижчими цінами, порівняно з ринковими.

Лише шість пілотів закінчили програму навчання на винищувачах F-16, які мають бути доставлені Україні в серпні. Загалом цього року Україна отримає тільки одну ескадрилью F-16, приблизно 20 винищувачів, а це набагато менше, ніж розраховували, пише «The Telegraph».

За 11 місяців роботи «українським коридором» вантажообіг портів Одещини склав 60 мільйонів тонн. З них 40,6 млн т — це зернові вантажі до 46 країн світу. Про це повідомила адміністрація морських портів України.

Резонанс

Розмір плати за оренду землі

Українське законодавство не встановлює обмежень при визначенні розміру та умов сплати орендної плати за користування приватною землею сільгосппризначення. Втім, певний час дискусійним було питання щодо мінімального розміру плати за оренду земельних ділянок сільгосппризначення та земельних часток (паїв).

Це пов'язано з указом президента, в якому зазначено, що вводиться плата за оренду земельних ділянок сільгосппризначення, земельних часток (паїв) у розмірі не менше 3%, визначеної відповідно до законодавства, вартості земельної ділянки.

Однак, за визначенням Верховного Суду, цей указ носить рекомендаційний характер. Відповідно, наразі не передбачено граничних розмірів плати за оренду приватних земельних ділянок сільгосппризначення.

Наразі річний розмір не може бути меншим розміру земельного податку, встановленого для відповідної категорії земельних ділянок на відповідній території, та не може перевищувати 12% нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

Окрім граничних значень розміру орендної плати за державну та комунальну землю, при його визначенні сторони «прив'язані» також до нормативної грошової оцінки земельної ділянки, що передаватиметься в оренду.

Фракція «Батьківщина» категорично проти здирницької податкової політики уряду, тому вимагатиме скасувати скандальний закон 112256-2, ухвалений провладною більшістю у Верховній Раді, яким суттєво збільшуються акцизи на паливо.

Депутати фракції не підтримали цей документ, адже додаткове оподаткування пального — це руйнація залишків економічної стабільності.

Юлія Тимошенко впевнена, що постійно збільшувати податки на паливо — це хибний шлях, який поглибить інфляційні процеси.

«Уявіть собі: буде здорожчання бензину, дизельного пального, зрідженого газу. Ви знаєте, що вся країна сьогодні без грошей, без світла і тут, коли люди хоч на якихось гене-

Позиція

«Батьківщина» проти збільшення оподаткування палива

раторах виживають, їм зараз бахнуть підвищення пального в ціні. Тобто, голосуючи за цей закон, ви позбавляєте людей останніх копійок, щоб себе забезпечити хоч якимось світлом. Ви говорите про те, що ці додаткові гроші дадуть додаткові можливості для армії. Ну, це не так. Тому що найбільший споживач пального сьогодні — це армія, і ви її зараз обкладаєте податком і потім ці ж гроші ви повернете армії, в чому ж логіка?», — обурилася Юлія Тимошенко.

Вона нагадала також, що збільшення податків на паливо ускладнить вкрай важке становище аграріїв, у яких нині — жнива.

«Я прошу не голосувати за цей законопроект, а підтримати списання державних боргів України», — підсумувала лідерка «Батьківщини», нагадавши, що державний борг України складає 38% бюджету та дорівнює майже трильйон гривень і є великим тягарем для країни «під час війни та повному форс-мажорі».

Стихія

У Смілі посохла кукурудза

Погода нині сприятлива для жнив, які вийшли на фінішну пряму, з намолотом зерна понад мільйон тонн та новими рекордами урожайності.

Проте, як зазначає Віталій Постригань, начальник обласного гідрометеоцентру, ґрунт навіть після спаду спеки через більш як місяць практично сухої погоди продовжує втрачати вологу. В області поширювалася та посилювалася ґрунтова засуха, створюючи несприятливі умови для завершення вегетації пізніх культур.

На окремих площах Смілянщини, де вичерпалися запаси продуктивної вологи, рослини кукурудзи засохли повністю.

Високі температури ґрунту та дефіцит вологи не сприяли росту та розвитку і бульбкоренеплодів.

Проте за такої погоди у плодах і в коренях накопичувався цукор.

Чисті руки

Чиновників навчали доброчесності

Працівників виконавчого апарату обласної ради, комунальних підприємств спільної власності, антикорупційних уповноважених, а також працівників структурних підрозділів обласної військової адміністрації та Черкаської міської ради навчали доброчесності працівники НАЗК у межах робочого візиту на Черкащину.

Про це інформує виконавчий апарат обласної ради. Під час тренінгу керівниця відділу управління просвітницької роботи та навчальних програм НАЗК Ірина Тимченко надала рекомендації НАЗК. Зокрема, щодо ролі антикорупційних уповноважених, інструментів для управління корупційними ризиками та розробки антикорупційних програм, роботи Єдиного порталу повідомлень викривачів та інше.

Додамо, що суспільство палко бажає бачити чиновників доброчесними. Адже подумати тільки: щомісячна заробітна плата керівників деяких комунальних підприємств Черкас (про що свідчать відповіді на офіційні запити місцевих ЗМІ) становить понад сто тисяч гривень — вона більша, ніж, скажімо, дохід мера Києва. А деякі черкаські чиновники декларують свою зарплату і в сотнях тисяч гривень на місяць — що значно більше, ніж одержує президент чи прем'єр-міністр, і більше, ніж очільники ряду інших держав.

Фотофакт

В Умані 27 липня попрощалися з Олександром Цебриєм, ексмером Умані, який загинув на фронті в Донбасі. З перших днів повномасштабного вторгнення рф на територію України Олександр вступив до лав Збройних Сил України, був командиром кулеметного взводу в 58-ій окремій мотопіхотній бригаді імені гетьмана Виговського, де отримав позивний «Мер». Герою назавжди залишилося 50 років. Тисячі народу прийшли попрощатися з відомою їм людиною. Віддали шану захиснику й міський голова Києва Віталій Кличко та інші мери й представники Асоціації міст України, громадський діяч Сергій Притула, журналіст Юрій Бутусов.

Втрата

Пішов у засвіти ветеран журналістики Олексій Пухний

Медійна спільнота Черкащини зазнала втрати. Пішов у засвіти Олексій Пухний — колишній головний редактор газети «Сміла», багатолітній голова Смілянського міськрайонного літературного об'єднання «Тясмин».

міськрайонній газеті «Смілянські обрії». Зі створенням регіональної газети «Сміла» став її першим керівником, очолював колектив редакції майже півтора десятиліття. Член НСЖУ з 2007 року.

Упродовж тривалого часу був головою Смілянського міськрайонного літературного об'єднання «Тясмин». Його поезія побачила світ в обласній та всеукра-

їнській періодиці, часописі «Холодний Яр», колективній збірці «Мелодії джерел», альманасі смілянських літераторів «Клекіт» та ін. Видав історичні поеми «Дзвенісміла», «Ликера».

Журналісти, яким ви-

пало працювати з Олексієм Пухним, глибоко сумують із приводу непоправної втрати. Висловлюємо щирі співчуття родині, друзям, колегам, усім, хто знав, шанував, пам'ятає незабутнього Олексія Миколайовича.

Черкаська обласна організація спілки журналістів, колективи редакцій газет «Черкаський край», «Сміла», КП «Медіа-центр», літературно-мистецьке об'єднання «Тясмин», колеги, друзі

РЕКЛАМА

Як правильно вибрати земельний пай: КРИТЕРІЇ ТА ПОРАДИ

Відкриття ринку землі в 2021 році створило нові можливості для перетворення сільськогосподарської землі у стабільний прибуток. Підтверджують це актуальні цифри: за три роки діяльності середньозважена ціна на землю становить 43 582 грн за гектар. До прикладу, вже з моменту відкриття ринку в певних регіонах ціна сягала 35 211 грн за гектар. Лідерами з купівлі/продажу ділянок за останній рік стали Полтавська, Дніпропетровська, Львівська та Харківська області.

Експерти компанії «Доброзем».

Для власників, місцевих агрови-робників, інвесторів та підприємців земельні ділянки — це новий та, водночас, надійний інструмент для розвитку власного капіталу.

Разом із перспективами земельного ринку постає ще більше питань: на що слід звернути увагу під час її вибору? Які документи потрібно оформлювати під час купівлі-продажу? Яким є портрет надійного покупця? Відповіді на ці запитання для тих, хто хоче придбати земельну ділянку, — в покроковому гайді цієї статті.

П'ять основних порад, як обрати земельну ділянку для купівлі:

1. Особливості регіону. У першу чергу, варто звернути увагу на територію та її особливості для вирощування с/г культур, про які ми згадаємо далі. Адже від розташування ділянки залежить основний фактор — її ціна. До прикладу, придбати один гектар у Полтавській області коштуватиме від 42 тис. грн. На Житомирщині ціна за гектар варіюється від 23 тис. грн. Детальніше дізнатися про кожен регіон та розрахувати його вартість можна у «калькуляторі цін» на сайті «Доброзем».

2. Тип ґрунту. Повертаємося до попереднього пункту — регіон, на якому розташовується земельна ділянка. Кожен тип ґрунту потребує власного способу зрошення, вирощування с/г культур тощо. Відповідно, значну роль у визначенні ціни відіграє саме цей фактор, адже піщаний буде відрізнятися в ціні від чорнозему чи іншого типу ґрунту.

3. Оброблення ділянки. Якщо земля влаштовує за всіма параметрами, варто дізнатися, чи оброблялася вона раніше: повністю або ж частково. У подальшому власника може спіткати проблема деградації, зменшення корисних властивостей або погіршення стану ґрунту. Саме тому цей фактор має впливати на рішення «купувати чи не купувати?».

4. Правові аспекти. На цьому етапі варто перевірити наявність усіх необхідних документів: витяг із Державного земельного кадастру, відомість про речові права на земельну ділянку та їх обтяження, оригінал документа,

що посвідчує право на неї, дані про власника у Єдиному реєстрі боржників тощо.

5. Надійність орендаря. Якість земельної ділянки зараз — наслідок поводження з нею протягом років: як вона використовувалася, чи оброблялася та які культури на ній вирощували. Для подальшої перспективи її використання слід звернути увагу, як із нею працювали раніше.

Важливо пам'ятати, що вартість земельної ділянки може корелюватися залежно від багатьох інших аспектів. Адже з моменту офіційного відкриття ринку землі в 2021 році її ціна щорічно зростає на 6%-12%, навіть під час війни.

Така тенденція спостерігатиметься й надалі, враховуючи новий етап земельної реформи у 2024 році, що відкриває можливість придбати землю сільськогосподарського призначення юридичним особам. Окрім цього загальна площа ділянок має становити не більше 10 тис. га.

Рекомендації від експерта «Доброзем» щодо вибору земельної ділянки

Ми звернулися за консультацією до експерта компанії «Доброзем» — онлайн-маркету землі, на якому знаходяться ділянки з найкращими ціновими пропозиціями серед усіх регіонів України. На платформі можливо відслідковувати ціни навіть за певними регіонами, що дуже зручно як продавцеві для оцінки свого паю, так і покупцеві для загального розуміння ціни на ринку.

Генеральний директор компанії «Доброзем» Роман Барало.

Під час купівлі с/г землі основне, на що варто звернути увагу, — це документи, адже для максимальної безпечності угоди до правових аспектів та до власника земельної ділянки не має бути жодних питань.

Серед усіх тонкощів, слід приділити увагу потенційному покупцеві. Найчастіше — це інвестор, який бажає отримати стабільний пасивний дохід від надійного активу. А також це може бути безпосередньо агрохолдинг чи місцевий фермер.

Важливо звернути увагу на фінансові питання, зокрема суму угоди та її офіційне проведення. Або ж залучити експертів, які допоможуть із усіма тонкощами, як це роблять у «Доброземі», виплачуючи кошти у безготівковій формі. Зверніться до надійного маркетплейса за консультацією для ефективної оцінки паю!

Новини світу

Управління з питань захисту Конституції Німеччини, яке виконує роль контррозвідки країни, попередило, що спецслужби Росії за допомогою соцмереж намагаються «виявити людей, які можуть бути сприйнятливими до російських спроб вплинути на них».

Представники малійського повстанського руху «Постійна стратегічна платформа миру, безпеки та розвитку», які розгромили велику групу вагнерівців та взяли в полон бойовиків, запропонували передати їх українській стороні. Про це повстанці повідомили у пості у мережі X. Це рішення було ухвалено на знак солідарності з українськими захисниками, які борються з російськими окупантами.

У світлі зростаючої напруженості між Заходом та Росією, Велика Британія розглядає можливість розробки нового типу зброї, здатної протистояти ядерній загрози з боку Кремля.

Організатори Олімпійських ігор вибачилися за влаштовану ними церемонію відкриття у стилі траєкторії-пародії на картину Леонардо Да Вінчі «Таємна вечеря». Вони «широ шкодують» через будь-які образи, спричинені їхньою дивакуватою церемонією, але заперечують «будь-які наміри висловити неповагу до будь-якої релігійної групи».

Брюссель розробляє двоетапну торговельну стратегію для боротьби з Дональдом Трампом. Йому запропонують угоду, якщо він виграє другий президентський термін, і цілеспрямовані заходи у відповідь, якщо він введе каральні мита.

КНДР може планувати проведення ядерного випробування перед президентськими виборами у США, аби підвищити свій авторитет. Про це заявив міністр оборони Південної Кореї Шин Вонсік.

Курйоз

От так мер

47-річний Фрегонезе вперше став мером Вальдоб'ядене, італійського містечка в регіоні Венето, з населенням близько 10 тисяч, десять років тому, коли важив 90 кілограмів. Зараз його вага — 140 кілограмів, і він стверджує, що так сталося через робочі обов'язки та «довгий робочий день».

На ідею щотижневих прогулянок Фрегонезе наштовхнулася остання передвиборча кампанія, під час якої невідомий написав на стіні слово *rapzone*, яке приблизно перекладається як «пузатий». Знайомий запропонував меру прогулюватись щочетверга після зустрічей із жителями Вальдоб'ядене.

Ритуал щотижневих прогулянок на 5,5 кілометра триває вже деякий час, і з кожним разом до них долучаються все більше людей.

«Люди приходять, щоб підтримати мене в моїй меті, і я б сказав, що близько 10% користуються можливістю поставити мені запитання. Але більшість приходять просто погуляти і поспілкуватися з іншими. Це дуже мотивує, оскільки я б не став робити це наодинці — це було б занадто нудно, а я занадто лінивий», — каже мер.

Ініціатива

Зберегти пам'ятку Козаччини

Микола Шевченко із Залізнички, що на Катеринопільщині, вирізняє посуд із дерева. Виготовляє його схожим на старовинний.

На полицях у майстерні — вази, цукорниці, тарілки та келихи. З яблуні, вишні, ясени. Є навіть козацький казан із клена. Опанувати мистецтво виготовлення посуду з дерева майстер мріяв із дитинства. Та «коли у школі ручку до молотка зробив, то поставили трійку». Подумав тоді: це — не моє. Але трапився майстер, який і відкрив у хлопця талант. Микола почав теслювати:

— Став працювати — і відчувається так, наче я все знаю. Враження, що є якась рука, яка мною керує, — сам дивується Микола Шевченко.

Але теслює не тільки для задоволення: планує продати вироби на добродійному аукціоні, аби на торгованні гроші допомогти облаштувати пам'ятку села — старовинний козацький цвинтар, розповів він «Суспільному».

— Там є кам'яні хрести, це рідкість. Цвинтар потрібно розчищати, підтримувати та вивчати, — переконаний він.

Черкащанка Тамара Іванова — лікарка-логопед, авторка книжок з логопедії, а також двох книжок прозових творів для дітей. Зокрема, багато малюків та їхніх батьків знають її книжку «Чому каченя було гидким?» (2008 рік). Усі казки та оповідки — психокорекційного спрямування, тобто можуть допомогти дітям і батькам знайти відповідь на різні життєві питання.

Наразі пропонуємо зарисовку Тамари Іванової з її майбутньої книжки.

Тамара ІВАНОВА

А було ж таке миле дівча...

Ранок. Звичайна черга до адміністративного віконця для прийому та видачі документів. За склом — дівчина, трохи за двадцять. Приймає документи, записує.

Перший відвідувач щось переплутав у своїй заяві — обличчя дівчини умить змінилося: нетерпимість, роздратування, різкий тон. А спочатку було ж таке симпатичне і миле дівча! А попереду ще цілий робочий день, із десятками звичайних людей, які можуть перед цим вікном розгубитися, чогось не зрозуміти, щось переплутати...

Я дивлюся на цю дівчину й міркую: що її чекає в недалекому майбутньому через таку її реакцію на звичайних людей? Діабет? Гіпертонія?

Аж раптом звертаю увагу на те, як вона пише. Пише правою рукою, проте якимось дивно: незграбно тримає ручку, керує не вказівним пальцем, тримаючи його на ручці, а фалангою безіменного. Лікоть не лежить на столі, а наче висить у повітрі. Та й узагалі, мені здавалося, що пише вона не просто рукою, а усією правою половиною тіла.

Після такого спостереження стало зрозумілим її нервування з самого ранку.

Виявляється, дівчина — шульга (лівша). Мабуть, честолюбні батьки колись змусили дитину писати «правильною» правою рукою. Але її мозок протестує проти такого насильства. Її права частина тіла вчилася робити те, на що вона не була налаштована, як і її мозок.

Коли підійшла моя черга, я не сердилася на дівчину, розуміла її певну агресію. Розуміла і співчувала.

Плата за багаторічне знування над фізіологією — це не тільки знервованість. Якщо дитині поміняти функцію лівої руки на праву, може загальмуватися навіть мовний розвиток. Батьки тоді звертаються до логопеда — дитина не розмовляє, або мовлення розвивається з затримкою. А одною з багатьох причин якраз може бути саме зміна функції лівої руки на праву. Також у дитини внаслідок переучування шульги на правшу може уповільнитися руш.

Мозок стає наче розгубленим, він не знає, як чинити, — його змушують виконувати роботу в спосіб, до якого він не готовий.

Чому так? Права півкуля мозку керує лівою частиною тіла. Вона створена для цього. Ліва півкуля — правою. Отже,

коли батьки, вихователі змушують дитину-шульгу писати, малювати, їсти правою рукою, вони наче хочуть поміняти півкулі місцями. Ось і висить у повітрі лікоть, різко напружена рука... і психіка (бо вже набридли зауваження вчителів, батьків «не стараєшся», а також кпини дітей).

І це піде далі у дитини по життю.

А шульги в основній масі — це творчі, обдаровані люди. Але платять вони за це підвищеною ранимістю, часом схильністю до неврозу. І все це тому, що права півкуля людини — образна, творча. І світ вона сприймає не так, як ліва (окремими частинами, планово, у визначеному порядку), а картина світу охоплюється одноментно, цілісно, в усіх фарбах і відтінках (гештальтно). І це стосується будь-якого виду діяльності, про що б не йшлося (музика, вірші, архітектура). Шульга завжди бачить не так, як більшість із нас.

Від них варто чекати великих досягнень. Можна згадати багатьох відомих людей із провідною лівою рукою. Це — вчені, поети, музиканти, філософи. Леонардо да Вінчі, Альберт Ейнштейн, Нікола Тесла, Білл Гейтс, Марк Твен, Олег Блохін, Дієго Марадона, Святослав Вакарчук, Фридерік Шопен, Вольфганг Моцарт...

Нам треба берегти такий генофонд, знаючи про особливості ліворуких, і вчити таку дитину спокою, витримки, навіть якоюсь мірою неквапливості. І безумовно, найкращий учитель для цього — спокійний дорослий. Ось тоді й буде два в одному: дитина і талановита, й обдарована, і в той же час — урівноважена, впевнена.

До речі, вплив поведінки мами на психіку дитини має величезне значення. Навіть те, як відчуває біль маленька дитина, частково залежить від стану матері. Це довели британські вчені. До початку свого експерименту вони вивчали поведінку і рівень болю немовлят під час ін'єкції (враховували силу плачу, міміку й інші реакції). Виявилося, що чим тривожніше почувалася в цей час мама, тим болючішим для дитини був процес вакцинації. При цьому дитина відчувала більший біль навіть коли мама робила виглуду, що спокійна, а насправді — нервувала. Найлегше сприймали візит до лікаря діти досвідчених матерів, які й справді не хвилювалися.

Тому варто батькам усіх дітей, а тим більше сина чи доньки-шульги, бути неквапливими і доброзичливими. І як результат — щасливе життя обдарованої дитини.

Не завжди можна одразу визначити, що дитина — ліворука. Іноді батьки на запитання, яка рука в дитини провідна, упевнено відповідають: звісно, права! А при перевірці спеціаліст виявляє, що це не так, бо домінуюча у дитини права півкуля.

Як вчасно помітити цю особливість? Наприклад, маля вперше в житті бере ложечку. Що найчастіше робить мама? Повчає: «Істи треба правою ручкою!» або просто вкладає їй ложечку у праву руку. І дитинка щосили старається слухатися маму. Тільки через деякий час маля чомусь стало, наприклад, погано спати. І мама навіть не здогадується пов'язати це з темою провідної руки.

Яка рука у дитини домінуюча, це визначається до 4 років — так розвивається мозок. Але й раніше можна помітити, якою рукою дитині зручніше брати речі. Поспостерігайте: час від часу кладіть перед нею посередині (а не праворуч чи ліворуч), наприклад, ложечку, іграшку, і нехай вона сама вирішить, якою рукою взяти. Справа ж дорослого — помічати упродовж дня, якою бере частіше.

Особливо треба бути уважними, якщо в роду є шульги.

І зверніть увагу: є ще одна категорія дітей щодо визначення домінуючої руки. Ви можете помітити, що маля користується лівою й правою однаково. Років до трьох це може вважатися природним. Але дитина підрастає, а нічого не змінюється. Ось тут будьте уважними: це може означати явище, яке називається амбідекстрією. Амбідекстри — це люди, які однаково ловко володіють обома руками. Адаже у них добре працюють обидві півкулі мозку. Вони так само, як і шульги, особливо талановиті.

Друга група дітей — ті, які наче б так само, як амбідекстри, вправно користуються обома руками, але роблять це не завжди успішно. Це група ризику. У них дуже довго формується мозкова домінуючість, тобто не визначається і провідна рука (а це має відбутися до 4 років). Саме в цій групі можуть траплятися затримки розвитку мови, інтелекту. Тут уже треба звертатися до спеціалістів — логопеда, психіатра, а може, й до невропатолога. І вже точно до дефектолога чи психолога.

І ще порада для батьків дітей-шульгів. Якщо малюк пішов до школи і вже пише правою (вихователі, вчителі змусили його до цього, через сльози і нерви «перемогли» його), не бажано дитя знову переучувати — тепер на «правильну» (як випадково дізналися батьки) для нього ліву руку. Бо це знову буде йому сильним стресом. Що робити? Порадитися із спеціалістами. Якщо дитина погоджується спробувати, може, навіть у формі гри (хто краще намалює або напише лівою рукою?), і їй це буде неважко, — можна пробувати більше задіювати ліву руку. А якщо внаслідок цього знову сльози і нерви — тоді не варто. Пізно, тепер уже краще потурбуватися і про психіку дитини, і про свою — бо ваша здорова психіка потрібна вашій дитині.

Тут уже говорилося про те, що коли поміняти дитині закладену природою функцію провідної руки, може загальмуватися мовний розвиток. А як казав англійський невролог Джексон, «інтелект іде на платформі мовлення». Отже, може послідувати й затримка інтелектуального розвитку.

Коли дорослі змушують півкулі мозку дитини виконувати те, що не властиво їм від природи, навіть звичайне життя може даватися дитині непросто. Згадаймо дівчину у віконці — скільки разів за день їй доведеться вислуховувати про її роздратованість!

В селі — жнива

Липнева спека, ґрунтовтома,
Картопля-морква ледь жива.
Запахла у селі солома,
Прийшли в село малі жнива.
Палахотять ясні зірніці,
Липневі ночі мало сплять.
Купують-продають пшеницю.
Хто — за чотири, хто — за п'ять.
Проблем, як завжди, не бракує,
Ціна на дизель дістає.
Хто вірив владі, той купує,
Хто передбачний — продає.
Секрети час в архів ховає,
Буває, зрідка щось спливає.
І так в селі життя триває.
Село жнивує. Ще живе!

Очерет

Хоч був малий я, та поет,
Ходив поезію шукати
Туди, де став і очерет,
І сад вишневий коло хати.
Манили зоряні світи,
Душа красу шукала всюди.
О, як цвіли очерети!
Робили з них мітелки люди.
З тих пір люблю я очерет,
Коли квітучоножилий...
Коли я був малий поет,
Та й нині не такий великий.

* * *

Часом — гірко,
а часто — солоно.
Чорні вісті приходять з війни.
Дрібку щастя накаркай, вороне,
Трішки щастя мені каркони.
Щоб, як ти,
Міг розправити крила,
Проти вітру в негоду летіти,
І щоб душу жура не журила,
Коли небо почне вечоріть.
Щоб світилися далі космічні
І долався біди рубікон.
Що ж до крил,
то вони — символічні,
Навіть ті, що в чорнявих ворон.

* * *

Тужно нам.
Щодня нові страждання,
Кращі з кращих
Йдуть на небеса,
Тож у нас на всіх одне бажання:
Вовчі зуби вирвати у пса.
Хоче він усіх нас покусати,
Смерті хоче кожному із нас,
А для того, щоб усіх «спасати»,
Навіть бомбу атомну припас.
В'їлася ж йому
«любов до гроба»,
Дурістю на старість захворів,
Сказ у нього — є така хвороба,
Треба б до серйозних лікарів.
Смуту світом скрізь росія сіє
Чорним нафто-газовим рублем.
Час уже на дно тобі, росіє,
За твоїм воєнним кораблем.

* * *

Може, хмарко,
пора вже сказати:
«Я водичкою вас пригощу».
Глянь: троянди мої біля хати
Дуже хочуть рясного дощу.
Онде спрагли стоять помідори,
Огірки і сумні картоплі,
Без води все навколо мінорить,
І спекотно усім на землі.
Дуже хочеться щастя й усмішки,
Щоб затих у душі оцей щем.
Дай, хмаринко,
нам радості трішки
Та пролийся на землю дощем.

Олександр ДІХТЯРЕНКО

Бджоллярі одного села

Микола Король та Віктор Денисюк на пасіці корпорації «Украгротех».

Дмитро Манько й Андрій Лантух.

За новим церковним календарем 1 серпня — Медовий Спас, той, що до цього припадав на 14 серпня. Звичайно, для сприйняття новації потрібен час. Хтось святкуватиме Медовий Спас у четвер, а хтось відзначатиме його традиційно, за старим календарем. Так чи інакше, а все ж хочемо розповісти про тих, хто своєю працею причетний до головного атрибуту цього свята — меду. Тобто — про бджоллярів, людей, які займаються бджільництвом, порядкують на пасіках, працюють із Божою комахою — бджолою. Кандидатів на цю розповідь спеціально дошукувати не довелося, впродовж багаторічної журналістської роботи зустрічав не один десяток пасічників — як професіоналів із пасік агропідприємств, так і любителів.

В Андрія Лантуха є такий оригінальний круглий вулик.

Дмитро Манько на своїй пасіці.

хоча заочно закінчив сільгоспакадемію, де здобув фундаментальні знання у цій галузі, однак вважає, що наука Дмитра Петровича — дуже вагома. Бо це — справді скарб практичних, перевірених часом і життям галузевих деталей та особливостей. Віктор Іванович був сторожем на кочовій пасіці, яку Манько вивозив до медоносів у поля, помагав Дмитру. А той, своєю чергою, пособляв Віктору консультаціями й реманентом.

«Мед — це чудовий продукт. Але головна користь від нашої пасіки — це запилення рослин». Я почув цю фразу від генерального директора корпорації «Украгротех» Ростислава Омелянського. І в цих мудрих словах Ростислава Сергійовича — висока оцінка цієї галузі господарства, її важливості для рослинництва.

— Кожного року наша пасіка дає й мед, — додає директор великосевастіанівського відділку корпорації Микола Король. — Як би там не було, а Віктор Іванович ретельно дбає, щоб Божі комахи під його опікою працювали продуктивно й дарували нам свій чудовий мед.

Наставник учнями багатий

У крайньому селі Христинівської громади, яке розташувалося на межі Монастирищенської громади з Вінниччиною — Великої Севастіанівці — його, як бджоляра, знає кожен житель. Бо, проживши в рідному селі все життя, він займався улюбленою справою — бджільництвом. До того ж, не на любительській, а на професійній основі. Йдеться про мого давнього знайомого Дмитра Манька, все життя якого пов'язане з галузю бджільництва. Бджолами зацікавився в дитинстві. Куди піти вчитися після школи — такої проблеми перед ним не стояло: звичайно ж, на бджоляра. Найближчим навчальним закладом, де готували майбутніх фахівців медової галузі, був Чернятинський радгосп-технікум на Вінниччині. Його Дмитро закінчив успішно, здобувши ґрунтовні фахові знання. Займався й удома бджолами, був пасічником у колгоспному підрозділі.

Нині під його орудою — колишня пасіка агропідприємства, яку він свого часу викупив. Із сотню бджолородин доглядає щороку. І кожного літа, яким би примхливим воно не було, пасіка Манька — з медом. А ще він практикує реалізацію відводків, щоб усі, хто бажає, зміг зайнятися цією корисною справою. Цьогоріч, мабуть, десь до сотні відвод-

ків зробив. Батькові допомагають під час своїх відпусток син Іван і дочка Світлана, які приїжджають із Вінниці та Чернігова.

Найбільшою гордістю для Дмитра Петровича може бути те, що за роки свого пасіництва він долучив до цієї благородної справи багатьох односельчан. Пальців обох рук, мабуть-таки не вистачить, щоб перерахувати його учнів. А це — Віктор Денисюк, Андрій Лантух, Олександр Ямковий, Сергій Куцик, Юрій Стаферук та багато інших. Усі вони можуть підтвердити, що Дмитро Петрович ділився з ними досвідом, роз'яснював ази бджільництва, при потребі допомагав у практичних моментах. Більшість із них гордиться тим, що Дмитро Манько прищепив їм любов до Божої комахи та вміння порядкувати біля неї.

«Вдячний Дмитру Петровичу за науку»

Ці слова належать бджоляреві великосевастіанівського відділку корпорації «Украгротех» Віктору Денисюку. Бо він таки справді став професійним бджолярем завдяки Маньку. А прищепив таку любов до Божої комахи Дмитро Петрович ще тоді, коли Віктор Іванович пра-

Біля парової воскотопки власної конструкції.

цював на зовсім іншій ниві — педагогічній. Свого часу Віктор Денисюк закінчив Черкаський педінститут і викладав у школі рідної Великої Севастіанівки хімію та біологію. Коли набув стажу, що дав можливість вийти на пенсію за вислугою років, сповна вчинув у бджільництво. І

Його досвід — цінний

Такої думки дотримується ще один односельчанин Манька — Андрій Лантух. Так склалося, що він тривалий час жив у Києві, а в рідне село почав часто навідуватися, коли батьки стали старенькими. А як померла мати Тетяна Кирилівна, а батько Микола Григорович лишився сам, син почав більше господарювати у батьківській садибі. Тоді й зацікавився бджолами (першу сім'ю дав двоюрідний брат Микола). Став допитуватися у Дмитра Петровича таємниць та тонкостей пасічництва. Той пояснював і практично показував йому, що і як робити.

— Зокрема, Дмитро Манько підштовхнув мене до формування пакетів, за що йому я й вдячний, — говорить Андрій Миколайович. — Зараз доглядаю пасіку, де пів сотні сімей. Умію і рої ловити, і родини ділити, налагодив переробку воскової сировини. Хоч і не зовсім сприятливий рік для бджільництва, проте десь до двох десятків кілограмів товарного меду від кожної родини матиму.

Ось так пасічникують у Великій Севастіанівці наставник бджоллярів та його вихованці.

Василь МАРЧЕНКО,
фото автора.
Христинівська тергромада

Програми телебачення

У програмах телепередач можливі зміни, відповідальність за які несуть телекомпанії.

Черкаський КРАЙ

Понеділок, 5 серпня	Вівторок, 6 серпня	Середа, 7 серпня	Четвер, 8 серпня	П'ятниця, 9 серпня	Субота, 10 серпня	Неділя, 11 серпня
2+2 6.40 Т/с "Опер за викликом-2" (12+) 12.45 Х/ф "Озброєні й небезпечні" (12+) 15.00 "Загублений світ" 18.00 Х/ф "Біжи й стріляй" (12+) 19.55 Х/ф "Три мушкетери" 22.05 Х/ф "Перлини дракона: Еволюція"	2+2 6.00 "Джедаї" 7.05 Т/с "Касл" (12+) 8.55 Т/с "Касл" (12+) 11.40 "Загублений світ" 15.50 Х/ф "Макс Пейн" (12+) 17.50 Х/ф "12 раундів" (12+) 20.00 Х/ф "Азарті гри" (12+) 22.05 Т/с "Перевізник" (12+) 0.05 Т/с "Касл" (12+) 1.55 "Загублений світ"	2+2 6.00 "Джедаї" 6.50 Т/с "Касл" (12+) 11.15 "Загублений світ" 16.40 Х/ф "Миська поліція" (12+) 19.00 Х/ф "12 раундів 2" (12+) 20.55 Ліга чемпіонів: 2 кваліфікаційний раунд. "Партизан" - "Динамо" 22.55 Т/с "Перевізник" (12+)	2+2 6.00 "Джедаї" 7.20 Т/с "Касл" (12+) 10.05 Т/с "Касл" (12+) 11.55 "Загублений світ" 15.10 Х/ф "Команда А" (12+) 17.40 Х/ф "Стеження" (12+) 20.00 Х/ф "Кібер" (12+) 22.45 Х/ф "По сліду" (16+) 0.55 Т/с "Касл" (12+) 2.40 Т/с "Відморожений" (12+)	2+2 6.00 "Джедаї" 7.25 Т/с "Касл" (12+) 12.00 "Загублений світ" 14.35 Х/ф "Стеження-2" 16.45 Х/ф "Озброєні й небезпечні" (12+) 19.00 Х/ф "3 Парижа з любов'ю" (12+) 20.55 Х/ф "Поцілунок дракона" (12+)	2+2 6.50 "Загублений світ" 10.55 "Українські палаци. Золота доба-2" 12.15 Т/с "Перевізник" (12+) 14.15 Х/ф "Стеження" (12+) 16.45 Х/ф "Команда А" (12+) 19.00 Х/ф "13 район: Ультиматум" (12+) 21.00 Х/ф "Джек Райан: Теорія хаосу" (12+)	2+2 6.00 "Джедаї" 6.40 "Українські палаци. Золота доба-2" 8.00 "Загублений світ" 13.10 Т/с "Перевізник" (12+) 15.10 Х/ф "Перлини дракона" 16.55 Х/ф "Три мушкетери" 19.00 Х/ф "Фан-Фан Тюльпан" (12+) 21.00 Х/ф "Вбивство у Східному експресі" (12+)
СТБ 3.20 Т/с "Слід" (12+) 8.15 Т/с "Історія одного злочину" (12+) 11.20 Т/с "Агенти справедливості" (12+) 14.30 Т/с "Сліпа" (12+) 17.05 Т/с "Слід" (12+) 20.00 Т/с "Водна поліція" (12+) 22.00 Т/с "Черговий лікар" (12+)	СТБ 3.05 Т/с Гордість та упередження 5.10 Т/с "Слід" (12+) 8.25 Т/с "Історія злочину" (12+) 11.30 Т/с "Агенти справедливості" (12+) 14.30 Т/с "Сліпа" (12+) 17.10 Т/с "Слід" (12+) 20.00 Т/с "Водна поліція" (12+)	СТБ 5.15 Т/с "Слід" (12+) 8.35 Т/с "Історія одного злочину" (12+) 11.30 Т/с "Агенти справедливості" (12+) 14.30 Т/с "Сліпа" (12+) 17.05 Т/с "Слід" (12+) 20.00 Т/с "Водна поліція" (12+)	СТБ 5.10 Т/с "Слід" (12+) 8.30 Т/с "Історія одного злочину" (12+) 11.30 Т/с "Агенти справедливості" (12+) 14.30 Т/с "Сліпа" (12+) 17.05 Т/с "Слід" (12+) 20.00 Т/с "Водна поліція" (12+)	СТБ 3.25 Т/с "Історія одного злочину" (12+) 13.55 Т/с "Сліпа" (12+) 19.00 Т/с "Ворожка" (12+) 22.05 Т/с "Майже одружені" (12+) 1.10 Т/с "Слід" (12+)	СТБ 3.00 Т/с "Водна поліція" (12+) 15.10 Т/с "Слід" (12+) 19.00 Хата на Тата (12+) 23.25 Майстершеф. Celebrity (12+) 1.55 Т/с "Слід" (12+)	СТБ 4.05 Т/с "Слід" (12+) 6.25 Щасливі за сім днів (12+) 9.00 Хата на Тата (12+) 18.00 Супермама (12+) 22.55 Таємниці днк (12+) 1.15 Т/с "Слід" (12+)
НТН 5.00 "Правда життя. Професійні байки" 6.00 "Речдок" (12+) 8.40 "Випадковий свідок. Навколо світу" 9.15 "Випадковий свідок. Катастрофи" 9.35 "Випадковий свідок" 10.40 "Речдок" (12+) 12.30 "Випадковий свідок" 13.25 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 15.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 19.20 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 23.30 "Речдок" (12+) 1.15 "Випадковий свідок"	НТН 5.00 "Правда життя. Професійні байки" 6.00 "Речдок" (12+) 8.40 "Випадковий свідок. Навколо світу" 9.30 "Випадковий свідок. Катастрофи" 9.50 "Випадковий свідок" 10.40 "Речдок" (12+) 12.30 "Випадковий свідок" 13.25 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 15.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 19.20 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 23.30 "Речдок" (12+) 1.20 "Випадковий свідок"	НТН 5.00 "Правда життя. Професійні байки" 6.00 "Речдок" (12+) 8.45 "Випадковий свідок. Навколо світу" 9.15 "Випадковий свідок. Катастрофи" 9.35 "Випадковий свідок" 10.40 "Речдок" (12+) 12.25 "Випадковий свідок" 13.25 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 15.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 19.20 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 23.30 "Речдок" (12+) 1.15 "Випадковий свідок"	НТН 5.00 "Правда життя. Професійні байки" 6.00 "Речдок" (12+) 8.45 "Випадковий свідок. Навколо світу" 9.15 "Випадковий свідок. Катастрофи" 9.35 "Випадковий свідок" 10.40 "Речдок" (12+) 12.25 "Випадковий свідок" 13.25 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 15.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 19.20 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 23.30 "Речдок" (12+) 1.15 "Випадковий свідок"	НТН 5.00 "Правда життя. Професійні байки" 6.00 "Речдок" (12+) 8.40 "Випадковий свідок. Навколо світу" 9.25 "Випадковий свідок. Катастрофи" 9.45 "Випадковий свідок" 10.50 "Речдок" (12+) 12.35 "Випадковий свідок" 13.25 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 15.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 19.20 Т/с "Гавай 5.0" (12+) 21.00 Т/с "NCIS: Полювання на вбивцю" (12+) 23.30 "Речдок" (12+) 1.15 "Випадковий свідок"	НТН 4.45 "Правда життя. Професійні байки" 5.45 "Речдок" (12+) 8.20 Т/с "Смерть у раю" (12+) 10.20 Т/с "Елементарно" (12+) 13.30 Т/с "Смерть у раю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 22.50 Т/с "Елементарно" (12+) 2.05 "Випадковий свідок" 2.45 "Речовий доказ" (12+) 3.45 "Таємниці світу" (12+)	НТН 4.50 "Правда життя. Професійні байки" 5.45 "Речдок" (12+) 8.20 Т/с "Смерть у раю" (12+) 10.20 Т/с "Елементарно" (12+) 13.30 Т/с "Смерть у раю" (12+) 17.30 "Речдок" (12+) 22.50 Т/с "Елементарно" (12+) 2.05 "Випадковий свідок"
Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 "Таємниці світу" (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Розслідування Мердока" 13.40 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 17.30 Т/с "Розслідування Мердока" 21.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Сто тисяч" 3.10 "Єдині новини"	Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 "Таємниці світу" (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Розслідування Мердока" 13.40 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 17.30 Т/с "Розслідування Мердока" 21.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Лісова пісня" 3.20 "Єдині новини"	Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 "Таємниці світу" (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Розслідування Мердока" 13.40 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 17.30 Т/с "Розслідування Мердока" 21.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Лісова пісня" 3.30 "Єдині новини"	Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 Таємниці світу (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Розслідування Мердока" 13.40 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 17.30 Т/с "Розслідування Мердока" 21.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Тримайся козаче!"	Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 Таємниці світу (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Розслідування Мердока" 13.40 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 17.30 Т/с "Розслідування Мердока" 21.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Сватання на Гончарівці"	Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 Правда життя (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 16.00 Т/с "Розслідування Мердока" 19.15 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Відьма" 3.45 Марафон "Єдині новини"	Enter-фільм 6.00 "Речовий доказ" (12+) 9.00 Правда життя (12+) 10.00 Т/с "Профайл" (12+) 12.00 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 16.00 Т/с "Розслідування Мердока" 19.15 Т/с "Пуаро Агати Крісті" 23.00 Т/с "Профайл" (12+) 1.00 "Таємниці світу" (12+) 1.30 "Речовий доказ" (12+) 2.00 Х/ф "Провінціальний роман" 4.00 Марафон "Єдині новини"
Meга 6.00 Шість соток 7.00 Таємнича Латинська Америка 9.00 Правда життя (12+) 10.15 Таємниці світу (12+) 11.30 Таємнича Африка 15.50 Речовий доказ (12+) 16.50 1000 днів для планети 17.50 Дикий Індокитай 19.50 1000 днів для планети 20.50 Життя криз об'єктив 22.50 Таємниці світу (12+) 23.50 Не передовий 0.50 Королі Франції 1.45 Правда життя (12+) 2.30 Останній день диктатора (12+)	Meга 6.00 Шість соток 7.00 Таємнича Латинська Америка 9.00 Правда життя (12+) 10.15 Таємниці світу (12+) 15.50 Речовий доказ (12+) 16.50 1000 днів для планети 17.50 Дикий Індокитай 19.50 1000 днів для планети 20.50 Життя криз об'єктив 22.50 Таємниці світу (12+) 23.50 Секретні нацистські бази 0.50 Королі Франції 1.45 Правда життя (12+) 2.30 Останній день диктатора (12+)	Meга 6.00 Шість соток 7.00 Таємнича Латинська Америка 9.00 Правда життя (12+) 10.15 Таємниці світу (12+) 15.50 Речовий доказ (12+) 16.50 1000 днів для планети 17.50 Дикий Індокитай 19.50 1000 днів для планети 20.50 Життя криз об'єктив 22.50 Таємниці світу (12+) 23.50 Секретні нацистські бази 0.50 Королі Франції 1.45 Правда життя (12+) 2.30 Останній день диктатора (12+)	Meга 6.00 Шість соток 7.00 Досьє Голлівуда 9.00 Правда життя (12+) 10.15 Таємниці світу (12+) 11.30 Дива природи 15.50 Речовий доказ (12+) 16.50 1000 днів для планети 17.50 Супер відчуття 19.50 1000 днів для планети 20.50 Життя криз об'єктив 22.50 Таємниці світу (12+) 23.50 Секретні нацистські бази 0.50 Королі Франції 1.45 Правда життя (12+) 2.30 Останній день диктатора (12+)	Meга 6.00 Шість соток 7.00 Досьє Голлівуда 9.00 Правда життя (12+) 10.15 Таємниці світу (12+) 11.30 Дива природи 15.50 Речовий доказ (12+) 16.50 1000 днів для планети 17.50 Супер відчуття 19.50 1000 днів для планети 20.50 Подорож Магеллана: У пошуках островів спецій 22.50 Таємниці світу (12+) 23.50 Секретні нацистські бази 0.50 Королі Франції 1.45 Правда життя (12+)	Meга 6.00 Шість соток 8.00 Україна: забута історія 9.00 Дива природи 11.00 Таємниці світу (12+) 12.45 Речовий доказ (12+) 15.00 Супер відчуття 16.00 Стародавній Єгипет: Хроніки Імперії 0.00 Останній день диктатора (12+) 0.50 Королі Франції 1.45 Україна: забута історія 2.35 Речовий доказ (12+)	Meга 5.50 Шість соток 8.00 Королі Франції 9.00 Дива природи 11.00 Таємниці світу (12+) 12.45 Речовий доказ (12+) 15.00 Супер відчуття 16.00 Стародавній Єгипет: Хроніки Імперії 0.00 Останній день диктатора (12+) 0.50 Королі Франції 2.20 Таємниці кримінального світу (12+)
ТЕТ 6.00 Вечірка 2 8.00 Х/ф "Обережно! Предки в хаті" 10.00 Т/с "Усі жінки - відьми" 12.00 Т/с "Добра відьма" 16.00 Т/с "Папік 2" 17.00 Т/с "Якщо чесно" 18.00 Х/ф "Знайомство з батьками" 20.00 Х/ф "Чорний лицар" 22.00 Т/с "СидОренки - Сидоренки" 0.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса" 2.00 Одного разу під Полтавою 2.25 Танька і Володька	ТЕТ 6.00 Вечірка 2 7.30 Х/ф "Хочу бути тобою" 10.00 Т/с "Усі жінки - відьми" 12.00 Т/с "Добра відьма" 16.00 Т/с "Якщо чесно" 18.00 Х/ф "Знайомство з Факерами" 20.00 Х/ф "Чорний лицар" 22.00 Т/с "СидОренки - Сидоренки" 0.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса" 2.00 Одного разу під Полтавою 2.25 Танька і Володька	ТЕТ 6.00 Вечірка 2 8.00 Х/ф "Інша жінка" 10.00 Т/с "Усі жінки - відьми" 12.00 Т/с "Добра відьма" 16.00 Т/с "Якщо чесно" 18.00 Х/ф "Знайомство з Факерами 2" 20.00 Х/ф "Вийти заміж у високоосний рік" 22.00 Т/с "СидОренки - Сидоренки" 0.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса" 2.00 Одного разу під Полтавою	ТЕТ 6.00 Вечірка 2 8.00 Х/ф "Пані Метелиця" 9.00 Х/ф "Король Дроздобород" 10.00 Т/с "Усі жінки - відьми" 12.00 Т/с "Добра відьма" 16.00 Т/с "Якщо чесно" 18.00 Х/ф "Шахрайки" 20.00 Х/ф "Нові пригоди Аладдіна" 22.00 Т/с "СидОренки - Сидоренки" 0.00 Т/с "Пригоди Бампера і Суса" 2.00 Одного разу під Полтавою	ТЕТ 6.00 Одного разу під Полтавою 8.30 Я люблю Україну 10.20 М/ф "Мулан 2" 11.45 М/ф "Базз Лайт'ер" 13.45 Х/ф "Будинок з годинником у стінах" 15.35 Х/ф "Одного разу в Римі" 17.30 Х/ф "Привид" 20.00 Х/ф "Лицар дня" 22.15 Х/ф "Президент Лінкольн: Мисливець на вампірів" 0.15 Розміши коміка 1.05 Одного разу під Полтавою	ТЕТ 6.00 М/ф 6.35 Дім моєї мрії 8.05 М/ф "Мулан 2" 9.35 М/ф "Звіро-крекери" 11.35 М/ф "Спірит: Дикий мустанг" 13.15 М/ф "Секрет Робінсонів" 15.00 Х/ф "Вийти заміж у високоосний рік" 17.00 Х/ф "Трансформери: Останній лицар" 20.00 Х/ф "Бамблбі" 22.15 Х/ф "Чорний лицар" 0.15 Одного разу під Полтавою	ТЕТ 6.00 М/ф 6.10 Ближче до зірок 9.10 М/ф "Базз Лайт'ер" 11.00 М/ф "Секрет Робінсонів" 12.45 Х/ф "Знайомство з батьками" 14.45 Х/ф "Знайомство з Факерами" 17.00 Х/ф "Знайомство з Факерами 2" 19.00 Я люблю Україну 21.00 Х/ф "Рятувальники Малибу" 23.00 Х/ф "Весільний погром" (16+)
ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:20 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:30, 15:00, 18:30 В гарній формі 11:50 Every day 16:00 На холодну голову 19:20 У фокусі подій	ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:20 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:15, 15:00, 18:30 У фокусі — Європа 11:50 Every day 16:00 На холодну голову 19:20 У фокусі подій	ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:20 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:15, 15:00, 18:30 Eurotaxx 11:50 Every day 16:00 На холодну голову 19:20 У фокусі подій	ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:20 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:15, 15:00, 18:30 Глобал 3000 11:50 Every day 16:00 На холодну голову 19:20 У фокусі подій	ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:20 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:15, 15:00, 18:30 Завтрасьогодні 11:50 Every day 16:00 На холодну голову 19:20 У фокусі подій	ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:30 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:30, 18:30 Огляд подій 15:00, 20:00 Драйвуй 16:00 Репортер 16:15 Shift 19:30 У фокусі подій	ТРК «ІЛЬДАНА» 00:00-22:30 Марафон 8:00, 11:00, 19:00, 22:00 Новини 10:30-16:30 Телемагазин 11:25, 18:15 Sunday's news 15:00, 20:00 Драйвуй 16:00 Репортер 16:15 Shift 19:30 У фокусі подій

Неймовірна спека загострила проблему міста як нагромадження «бетону, заліза й асфальту» та відсутності зелених зон у житлових масивах, уздовж доріг.

Пам'ятаємо кожне

«До +70°C розпечена поверхня ґрунту на Черкащині. За словами очільника обласного гідрометцентру, «такого нестерпного печла на Черкащині не було 120 років». Ну то як, може, ще трохи дерев у містах повирубуємо? Або хоч покронуємо? Бо чого вони ото ростуть, гілки порозставляли?» — обурюється політикою керівництва міста у цій сфері на своїй сторінці у фейсбуці мисткиня з Черкас Ольга Бердник-Отнякіна.

Так, черкаські пам'ятають кожне дерево, зрізане в місті. І ялини та велику черешню біля будинку торгівлі. І червонолисті яблуні у сквері «Юність». І молоді липи на площі 700-річчя, які прибрали крадькома уночі. І неймовірно величного береста навпроти «Сонячного» на Митниці, де залишився пеньок діаметром з метр. І оту непримітну липку біля переходу перед Макдональдсом, під яку всі

Зелені насадження впливають на здоров'я

тулилися в тінь, щоб дочекатися зеленого на світлофорі. І розкішного осокара перед кооператором, навіть паростки якого днями зачистили. І здорові й гарні липи по Хрещатику від Нацбанку до Смілянської — під ними на клумбі навіть опеньки росли... І каштани по Хрещатику біля нововідреставрованого «блакитного» палацу. У кожного з нас у місті є дерева, до яких ми звикли і яким вдячні. Але їх не просто кронуємо, а вирізають на очах, відверто нехтуючи громадською думкою.

Начальник відділу екології Черкаської міської ради Володимир Гусаченко наголює сайту «Прочерк», що вони вже сім років не володіють інформацією щодо вирубки дерев там, де ведеться будівництво. Це пов'язано з функцією архітектурно-будівельного контролю. Раніше до них могли звернутися прості громадяни, запитати, хто, що буде й як. Зараз немає такої можливості.

Будівництво (реставрація) повинне здійснюватися в межах і в спосіб, передбачений проектом. Одна із складових комплексної експертизи об'єктів будівництва — оцінка впливу на навколишнє середовище, відповідність діючим нормам. Але що написано в проекті, того часом не вирубаєш сокирою. На відміну від дерев у місті.

Коли думку містян зневажають

Зелені зони в місті зменшують концентрацію газів і пилу, поглинають вуглекислий газ і виділяють кисень у результаті фотосинтезу, знижують температуру повітря.

Менш загальновідомо те, що озеленення міст покращує психічне здоров'я — розповідають фахівці ГО «Екопарк «Осокорки». Дослідження свідчать про те, що навіть невелика кількість часу, проведена на вулиці, допомагає при тимчасовій втраті й проблемі з концентрацією. Тож якщо вашим дітям зазвичай важко зосередитися — візьміть їх на прогулянку в парк.

Зелень сама по собі асоціюється зі зменшенням насильства, симптомів дефіциту уваги, гіперактивності й симптомів стресу. Рослинні оази сприяють росту позитивного ставлення до робо-

ти, кращій побудові соціальних зв'язків, «тонізують» фізичну активність.

Знищення зелених в місті усвідомлено й несвідомо сприймається як загроза середовищу проживання, що призводить до негативних явищ не тільки для здоров'я городян, а й проблем у соціально-психологічній сфері. Адже відсутність місця релаксації, принижуються естетичні потреби, втрачається «почуття місяця», ускладнюється орієнтація в просторі й часі, виникає відчуття неприкаяності й втрати контролю за існуванням та зміною середовища.

Більше зелени — здоровіші діти

Дослідження доводять, що навіть невеликі за часом перебування на природі зменшують симптоми депресії. Нідерландські дослідники обробили дані з електронних медичних карт значної кількості людей і з'ясували, що проживання близько зелених зон може мати далекосяжні переваги для психічного здоров'я людей. Захворюваність класифікувалась відповідно до міжнародної класифікації первинної медико-санітарної допомоги. Відсоткова частка зелених насаджень у радіусі 1 км і 3 км навколо координат поштових індексів була отримана з наявної бази даних і розрахована для кожного домогосподарства. Було проведено багаторівневий логістичний регресійний аналіз, що враховує демографічні та соціально-економічні характеристики. І виявилось — щорічний показник поширення значної кількості захворювань був нижче саме в місцях із великим процентним співвідношенням зелених насаджень у радіусі 1 км. Цей зв'язок простежується для всіх категорій захворювань: серцево-судинні, опорно-рухові, психічні (депресія, тривожний невроз), дихальні (ГРВІ, бронхіт, пневмонія і пр.), неврологічні, захворювання травлення, різне (незрозумілі з медичної точки зору фізіологічні симптоми). Найбільш тісний зв'язок спостерігався при тривожному розладі й депресії. Причому, найбільше це стосувалося дітей і людей із більш низьким соціально-економічним статусом.

Також було проаналізовано зв'язок між здоров'ям людей і різними типами зелених зон. Цей аналіз показує, що існує позитивний зв'язок між загальним здоров'ям і наявністю доступних зелених зон, причому це може бути як сільськогосподарські насадження (поля, сади тощо), так і натуральні зелені зони (ліси, луки тощо). І різниця в показниках здоров'я між міськими і сільськими мешканцями може бути частково пояснена кількістю рослинності в їх безпосередньому життєвому середовищі.

Хіба що поселитись на деревах

У віці 23 років активістка екологічного руху Джулія Хілл оселилася на дереві, яке назвала «Місяць», у каліфорнійському лісі Редвуд (США). Дерево сягало заввишки понад 60 метрів і мало вік понад 500 років. Оселилася Джулія на знак громадянської непокорності — щоб урятувати легендарне дерево. Справа в тому, що лісозаготівельна компанія Pacific Lumber оголосила про нову ініціативу суцільної вирубки, яка мала значно скоротити кількість дерев у легендарному лісі. Джулія планувала, що питання вирішиться за тиждень-два... А прожила на дереві, за підтримки друзів і однодумців, два роки і вісім днів. Поки не було підписано угоду про збереження цього дерева та інших у радіусі 60 метрів. А компанія та збанкрутувала...

Черкаські, доведені до відчаю, хоч і в менш радикальні способи, але теж протестують проти вирубування дерев. Скажімо, було аж дві петиції про те, щоб зупинити вирубку дерев та будівництво на ділянці між вулицею Лісова Просіка та провулком Чорних Запорожців. Як результат, забудовник визнав помилкою вирубування дерев і пообіцяв відновити зелені насадження.

Але перти проти бізнесово-бюрократичної машини дуже складно. Щоб врятувати прикметні дерева в місті, треба хіба що про збереження кожного створювати петицію. Бо тільки тріски полетять.

Лариса СОКОЛОВСЬКА
Фото автора

Оголошення/реклама

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» (код ЄДРПОУ 37479073; юридична та поштова адреси: 18030, Україна, Черкаська обл., місто Черкаси, вулиця Татинецька, 11.) Контактний номер телефону +380 (98) 453-44-07; електронна пошта: torivika77@gmail.com.

Місцезнаходження майданчика ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС»: 18030, Україна, Черкаська обл., місто Черкаси, вулиця Татинецька, 11. Мета отримання дозволу на викиди: отримання дозволу на викиди для існуючого об'єкта.

Виробнича діяльність, яку здійснює ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС», не підпадає під дію ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» (пункт 8 частини 3 статті 3), раніше було отримано дозвіл на викиди забруднюючих речовин.

Основний вид діяльності підприємств згідно з КВЕД — виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості.

Основними джерелами виділення забруднюючих речовин ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» є: сепаратор, пневмостолі, машини ситовийні, пневмотранспорт, завальна яма, норія, бункер відходів, дозатори, шнеки, апарат зварювальний, апарат газорізальний, верстат точувальний, свердловальний, відрізний, болгарка, фарбувальна дільниця, сито, змішувач, стіл фасування, бункер, транспортер закритий, екструдер, бункер проміжної сировини, електрощит. У результаті виробничої діяльності в атмосферне повітря виділяються такі забруднюючі речовини (т/рік): залізо та його сполуки — 0,00494, марганець та його сполуки — 0,0002, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок — 44,7021, оксиди азоту — 0,0024, оксид вуглецю — 0,003, уайт-спірит — 0,045, ксиліл — 0,065.

Підприємство відноситься до другої групи об'єктів за складом документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, у залежності від ступеня впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря.

Відповідно до наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №448 від 27.06.2023 р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розробляються.

У переліку заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин при експлуатації ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» будуть передбачені: заходи щодо запобігання перевищення встановлених нормативів ГДВ у процесі виробництва; заходи щодо остаточного припинення діяльності, пов'язаної з викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, та приведення місця діяльності у задовільний стан; заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від ТОВ «ДЕМАР ПЛЮС» не створюють перевищення рівня впливу на атмосферне повітря на межі санітарно-захисної зони та відповідають вимогам наказу №309 від 27.06.2006 р. та наказу №177 від 10.05.2002 р.

Зауваження громадських організацій та окремих громадян приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації до Черкаської обласної військової адміністрації/Черкаської обласної адміністрації за адресою: 18001, Черкаська обл., м.Черкаси, бульв. Шевченка, буд. 185, тел.: (0472) 37-22-49, 37-29-15, 36-11-13; srzg@ck.gov.ua.

Повідомлення про виклик для вивезення майна виключеного з членів гаражно-будівельного кооператива «Сирена» (код ЄДРПОУ 22792088, м.Черкаси, проспект Хіміків, 53) Слюсар Олексія Григоровича, гараж №420: після закінчення 30-денного терміну з моменту публікації цінне безхозне майно буде передано на платне відповідальне зберігання третім особам. При собі мати документи на підтвердження права власності на гараж та наявне в гаражі майно. Телефони для довідок: 0472-503890, 098-4416733, 063-7457070. Правління ГБК «Сирена» (рішення загальних зборів ГБК «Сирена» від 23.03.2024 р.).

Повідомлення про виклик для вивезення майна виключеного з членів гаражно-будівельного кооператива «Сирена» (код ЄДРПОУ 22792088, м.Черкаси, проспект Хіміків, 53) Поклонського Валентина Івановича, гараж №582: після закінчення 30-денного терміну з моменту публікації цінне безхозне майно буде передано на платне відповідальне зберігання третім особам. При собі мати документи на підтвердження права власності на гараж та наявне в гаражі майно. Телефони для довідок: 0472-503890, 098-4416733, 063-7457070. Правління ГБК «Сирена» (рішення загальних зборів ГБК «Сирена»).

Втрачену чіп-карту водія, видану на ім'я Шевченка Володимира Івановича (10.10.1960 р.н., ідентифікаційний код 2219805054, місце реєстрації: Черкаська область, Черкаський р-н, село Червона Слобода, провулок Шевченка, 13), **вважати недійсною.**

Втрачене посвідчення, серія АБ, №494703, видане 30.10.2018 р. Черкаським облвійськкоматом на ім'я Чорної Галини Петрівни, **вважати недійсним.**

Втрачений атестат про повну середню освіту, №558646, виданий 10.06.1991 р. середньою школою №1

Повідомлення про виклик для вивезення майна виключеного з членів гаражно-будівельного кооператива «Сирена» (код ЄДРПОУ 22792088, м.Черкаси, проспект Хіміків, 53) Ермана Євгена Сергійовича, гараж №158: після закінчення 30-денного терміну з моменту публікації цінне безхозне майно буде передано на платне відповідальне зберігання третім особам. При собі мати документи на підтвердження права власності на гараж та наявне в гаражі майно. Телефони для довідок: 0472-503890, 098-4416733, 063-7457070. Правління ГБК «Сирена» (рішення загальних зборів ГБК «Сирена» від 23.03.2024 р.).

Повідомлення про виклик для вивезення майна виключеного з членів гаражно-будівельного кооператива «Сирена» (код ЄДРПОУ 22792088, м.Черкаси, проспект Хіміків, 53) Фісуна Сергія Вікторовича, гараж №669: після закінчення 30-денного терміну з моменту публікації цінне безхозне майно буде передано на платне відповідальне зберігання третім особам. При собі мати документи на підтвердження права власності на гараж та наявне в гаражі майно. Телефони для довідок: 0472-503890, 098-4416733, 063-7457070. Правління ГБК «Сирена» (рішення загальних зборів ГБК «Сирена» від 23.03.2024 р.).

с.Яснозір'я Черкаського району Черкаської області на ім'я Осадчого Віталія Васильовича, **вважати недійсним.**

Втрачену картку водія для цифрового тахографа, серія UAD, №0000147457001, дійсна до 21.04.2028 р., видану на ім'я Гонтара Дмитра Юрійовича, **вважати недійсною.**

Втрачене свідоцтво про право власності на житло на квартиру №161 по вул.Бидгощська, 5 у м.Черкаси Черкаської області, видане на ім'я Лу Євгена Вікторовича, Лу Наталії Василівни, **вважати недійсним.**

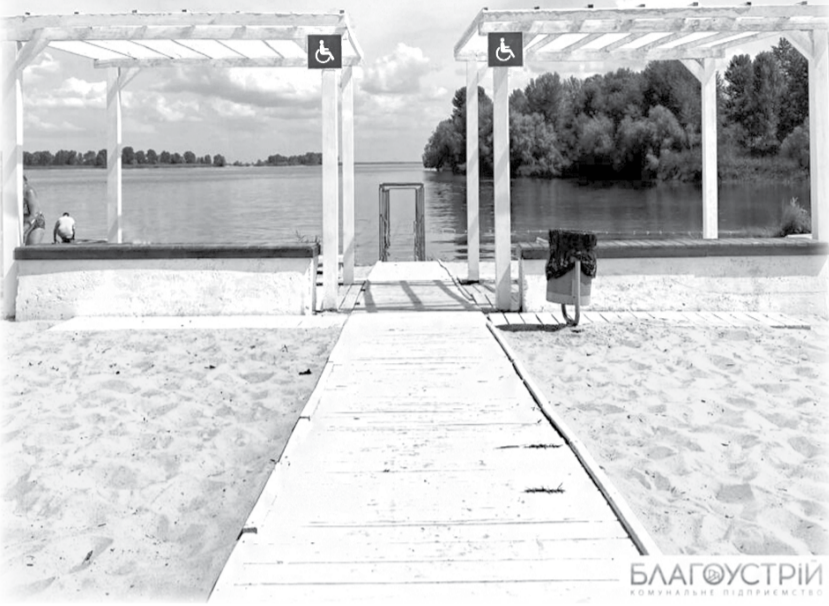
Реклама: 093 8704939

Пляж обладнали для осіб з інвалідністю

У Черкасах на комунальному пляжі «Митницький» створили спеціальну зону для осіб з інвалідністю, щоб забезпечити доступ до відпочинку та плавання.

На пляжі встановили дерев'яні настили, що полегшує пересування по піску до води на інвалідних візках або з іншими проблемами мобільності. Зона обладнана двома перголами, які забезпечують тінь та комфорт. Є пандус, який веде безпосередньо до води, забезпечуючи зручний і безпечний доступ для плавання. Про це інформують у КП «Благоустрій».

БЛАГОУСТРІЙ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Українські діти з Умані піддалися агресії на сербському кордоні

Група українських дітей, які їхали до Македонії на міжнародний фестиваль, зазнала агресії на сербському кордоні. Щойно перетнувши кордон із Сербією, люди зупинилися на заправці, щоб діти могли скористатися вбиральною. Проте їхню подорож було затьмарено непередбаченим інцидентом: двадцять молодиків оточили автобус і почали викрикувати «слава р...сії», не пускаючи дітей у туалет, кидаючи у них пляшками та показуючи непристойні жести. Про це інформує «Громадське. Умань».

Ця ганебна подія викликала обурення та шок у всіх присутніх. Виникає питання: що українські діти могли зробити цим молодикам, щоб викликати таку агресію? Відповіді на це питання немає, але зрозуміло одне: така поведінка є неприйнятною і заслуговує на засудження. «Ідемо в Македонію на міжнародний фестиваль... Щойно пройшли кордон із Сербією (транзитом на країну). Зупинилися з дітками на заправці, сходили у вбиральню. Двадцять молодиків обступили автобус з дітьми, почали кричати «слава р...сії», не пустили дітей у туалет, почали кидатися у них пляшками, тикати непристойні жести...», — пише про інцидент на своїй сторінці у фейсбуці керівниця хореографічних колективів Вікторія Глобчак.

Ми закликаємо міжнародну спільноту звернути увагу на цей інцидент і зробити все можливе, щоб подібні ситуації не повторювалися.

Курча табака чи курча тапака?

Годі шукати у рецепті приготування цієї страви такого інгредієнта, як тютюн, хоч і називають її «курча табака».

Адже назва страви походить від грузинського слова «тапа» — це така специфічна грузинська сковорода з важкою гвинтовою кришкою і можливістю регулювати її висоту. У грузинську «тапа» потрапило від турецького «табак» — тарілка, таріль, блюдо, яке в свою чергу, запозичене із арабської, де «табаг» — це таця, таріль. У вірменській аналогічне слово означає «плаский».

Кросворд

- По горизонталі:** 7.Невелика морська промислова риба. 9.Край дороги. 10.Соковитий корм для худоби. 11.Шкільний учнівський стіл. 12.Дохід із капіталу. 13.Весняний місяць. 16.Легке покривало мусульманки. 18.Намісто з перлів. 20.Столиця Норвегії. 21.Жовта мінеральна фарба. 22.Жирафа з короткою шиєю. 24.Попередній начерк картини. 27.Сцена для співаків. 32.Частина плуга. 33.Заряд вибухівки, який закладається в землі. 34.Хижа плямиста американська кішка. 35.Високий реєстр співацького голосу. 36.Чистий відвар з м'яса.
- По вертикалі:** 1.Мускусний олень. 2.Давньоіндійська мати богів. 3.Телевізійна гратка. 4.Сезонний тропічний вітер. 5.Англійська золота монета. 6.Шкільний викладач. 8.Східна рисова страва. 14.Одиниця вимірювання теплоти. 15.Холодний суп із квасом і овочами. 17.Ліва притока Дніпра. 19.Найповільніший музичний темп. 23.Військовий священник. 25.Великий морський ссавець. 26.Твір кіномистецтва. 28.Урочистий день. 29.Званий вечір без танців. 30.Змагання скакових коней. 31.Релігійна обрядовість.

Відповіді на кросворд, вміщений у номері за 24 липня 2024 р.

- По горизонталі:** 1.Комік. 3.Леопард. 6.Лінза. 9.Канів. 13.Нація. 16.Ера. 17.Астат. 18.НЛО. 19.Такт. 20.Грот. 21.Бленкер. 22.Мер. 25.Рол. 28.Канна. 32.Кімоно. 33.Капкан. 34.Аг. 35.Басма. 36.Ре. 37.Сквайр. 38.Баркас. 39.Аорта. 42.Мла. 44.Соя. 46.Камерун. 49.Ібіс. 50.Бард. 52.Мен. 53.Ітрій. 54.Ном. 55.Абака. 58.Нансі. 61.Нетрі. 62.Олімпія. 63.Інжир.
- По вертикалі:** 1.Катет. 2.Іда. 3.Лев. 4.Па. 5.Дон. 7.Імі. 8.Аерон. 9.Катер. 10.Ніка. 11.Асмера. 12.Канкан. 14.Цирк. 15.Янтар. 22.Меганом. 23.Прозатік. 24.Папірус. 26.Ліберія. 27.Біоко. 28.Кобра. 29.Насер. 30.Акаба. 31.Халат. 40.Омметр. 41.Турнір. 43.Аліна. 44.Сідні. 45.Ліма. 47.Фавн. 48.Амман. 51.Ампер. 56.Бор. 57.Апо. 58.Ная. 59.Сен. 60.Ом.

Усміхніться!

Бабуся купує живу рибу:
— Онуче, у вас риба свіжа?
— Ну, бабуся, вона ж жива.
— Я теж жива.

— Дорогий, я помітила, що Юрко почав вечорами затримуватися, від нього іноді пахне спиртом і жіночими парфумами. Його треба терміново одружити!

— Мила, але невже не існує більш гуманного способу!

З приводу віруючих та атеїстів розгорнулася ціла кампанія. А мені в голову спала дивна думка. За свої 78 років я бачив, як релігію забороняли законом і зобов'язували всіх бути атеїстами. Наразі забороняють атеїстів. Управління цими процесами завжди перебуває у руках уряду. До чого тут Бог?

Вчора мені залишалося 10 років до пенсії, а сьогодні — вже 15 років. А кажуть, не можна повернути молодість.

Вчителька на уроці:
— Хлопці, маю сказати, що у вас дуже погано справи з математикою. Я думаю, що 90 відсотків із вас не здасть річну контрольну.

Голос із класу:
— Та нас тут стільки не набереться.

Директор цирку телефонує у поліцію:
— У нас утік слон.
— Особливі прикмети? — запитує черговий.

Шановна редакціє!
Пише вам школяр Вася. У нас удома є мазь від комарів, отрута від мишей і щурів та різні таблетки від усіляких хвороб. Але нещодавно я дізнався, що є одяг «від кутюр». Розкажіть, будь ласка, хто такі кутюри і чим вони такі небезпечні, якщо захисний одяг від них коштує так дорого!

— Ну, чого тобі не вистачає?

На футбол, хокей, рибалку ходимо, мотоцикл тобі купив, у боксерську секцію віддав, що це?

— Я дівчинка, тату.

— Чи не пригостите даму випивкою?

— Я — одружений.
— Бідолашний... Пробач, я не знала. Купити тобі випивку?

Кримінальне зведення. У п'ятницю, о 18:00, сталася стрілянина між двома бандитськими угрупованнями. Наряду поліції вдалося втекти з місця події.

— Мамо, можна мені цукерку?

— Лише через мій суп!

Трирічний малюк отримує від бабусі подарунок на день народження. Розгорнувши його, він бачить, що це водяний пістолет і, заверещавши від захоплення, біжить швидко наповнювати його. Мама зовсім не в захваті й набирає номер своєї матері:

— Мамо, ти пам'ятаєш, як ми вносили тебе до божевільні своїми водяними пістолетами?

Бабуся загадково посміхається і каже:
— А то!

Знайшла у чоловіка конверт із грошима, підписаний «Для коханої». Зраділа, підкинула туди ще грошей. Через день чоловік купив нові колеса на машину.

Лисий заходить у перукарню і каже, тицяючи в розкішну шевелюру перукаря:

— Ось тисяча баксів, і щоб у мене зачіска була, як у тебе! Зрозумів?

Перукар із сумнівом дивиться на себе в дзеркало, потім на блискучу лисину клієнта, потім на гроші, знову на себе... Нарешті зітхає:

— А-а-а, була не була! — і починає голити себе налісо.

